

ADMONITIO IN LIBRUM DE DONO PERSEVERANTIÆ.

Reliquos errores Semipelagianorum Massiliensium coarguere pergit Augustinus. Verum ut maxima parte superioris libri de initio fidei egit, sic in primis partibus libri sequentis copiose disserit de perseverantiæ perfectione. Nempè sanctus Doctor ex Prosperi et Hilarii litteris intellexit, prædestinationis et gratiæ inimicos duplici hoc errore propius a Pelagianis recedere, quod « et initium fidei, et usque in finem perseverantiam sic in nostra constituunt potestate, » quemadmodum hic loquitur, n. 54, « ut Dei dona esse non vident, neque ad hæc habenda atque retinenda Deum operari nostras cogitationes et voluntates. » Quamquam autem hoc posteriore libro et ad alias eorum quasdam adversus prædestinationem questiones respondeat : quia tamen ipso in exordio proponit disputandum de perseverantia, inde factum ut liber vulgo vel « de Dono Perseverantiæ » nuncuaretur, vel quæ ipsius communior in antiquis codicibus inscriptio est, « de Bono Perseverantiæ, » sub qua cum inscriptione citabatur a Remigio archiepiscopo Lugdunensi, in libro de tenenda veritate scripturæ, cap. 9 ; a Floro seu Beda vulgato in Paulum ; ab Hincmaro in libro de Prædestinatione, cap. 1, etc. At certe Prosperi, qui operis Hilario ac sibi dicati exemplaria prima et sinceriora conspexit, eundem utriusque libro iudicium fuisse titulum tradit in principio libri Responsum ad excerpta Genuensium. « In libris, » ait, « beatæ memoriæ Augustini episcopi, quorum titulus est, de Prædestinatione Sanctorum. » Astipulatur Prospero Noalliensis vetus codex, finito libro primo subiiciens : « Explicit de Prædestinatione sanctorum beati Augustini episcopi liber primus. Incipit secundus. » Finito autem hoc secundo : « Explicit liber secundus sancti Augustini episcopi de Prædestinatione sanctorum. »

De iisdem libris Bellarmius in libro 2, de Gratia et Libero Arbitrio, cap. 11 : « Constat, » inquit, « delatam fuisse ad Apostolicam Sedem, Cælestino Pontifice, a Prospero et Hilario querimoniam, quod in Gallia presbyteri quidam doctrinam sancti Augustini de prædestinatione reprobarent. Quod autem Cælestinus rescripserit, perspicuum est ex Epistola eius ad Callos, in qua inter cætera, posteaquam magnis laudibus sanctum Augustinum extulit, ita subiunxit : Unde resistatur talibus, quos male crescere videmus, etc. Et quoniam Galli respondebant, fuisse quidem a Pontifice commendatam sancti Augustini doctrinam, sed non approbatos in specie libros illos duos de Prædestinatione Sanctorum, et de Bono Perseverantiæ ; contra sanctus Prosper in libro contra Collatorem, extremo loco demonstrat, Pontificem non potuisse hos libros non approbare, cum Augustini doctrinam proleaverit, et hi libri a cæteris non dissentiant, etc. Deinde Cælestinus in ea epistola, cap. 2, ita laudat Augustinum, ut dicat eum semper habitum a Romana Ecclesia pro magistro optimo, et nunquam eum fuisse saltem rumore sinistræ suspitionis aspersum. At quomodo ista dicere potuisset Cælestinus, si Augustinus falso scripsisset, fidem prædestinationis in Ecclesia catholica semper fuisse, et contra eam neminem nisi errando disputare potuisse ? Nam si Augustini de prædestinatione sententia falsa esset, non posset idem Augustinus ab ingenti temeritate defendi : quippe qui non solum tam acriter pro falsitate certasset, sed etiam pro fide catholica venditare ausus esset, etc. Denique Gelasius in concilio septuaginta episcoporum non solum probavit omnia scripta sancti Augustini, et sancti Prosperi ; sed etiam contra damnavit libellos Joannis Cassiani et Fausti Regiensis : cum tamen non ignoraret, potissimum contentionem inter Prosperum et Cassianum, ac deinde inter Fulgentium et Faustum, de scriptis sancti Augustini de Prædestinatione Sanctorum et de Bono Perseverantiæ fuisse. »

S. AURELII AUGUSTINI

HIPPONENSIS EPISCOPI

DE DONO PERSEVERANTIÆ

LIBER AD PROSPERUM ET HILARIUM SECUNDUS (a).

Prima parte libri probat perseverantiam illam, qua in Christo perseveratur usque in finem, esse donum Dei. Hoc enim a Deo trisorie peti, si a Deo dari non creditur. Porro dominica oratione nihil pene aliud posci quam perseverantiam juxta Cypriani martyris expositionem : qua quidem expositione ipsi gratiæ iuniori convicti sunt antequam nati. Perseverandi gratiam non secundum accipientium merita, sed aliis Dei misericordia dari, aliis justo ejus iudicio non dari docet. Cur ex adultis ille potius quam iste vocetur, quemadmodum et ex duobus parvulis cur iste assumatur, ille relinquatur, inscrutabile. Inscrutabili vero, cur ex duobus piis, huic perseverare docetur, non illi : sed illud tamen certissimum, hunc esse ex prædestinationis, illum non esse. Prædestinationis mysterium dominicis verbis de Tyrri et Sidonis, si eadem apud illos quæ apud Choroazin signa facta essent, penitentiam acturus, monstrari observat. Exemplum parvulorum ad prædestinationis et gratiæ in majoribus veritate firmamdam valere ostendit : atque ad locum libri sui de Libero Arbitrio tertii ab adversariis male huc allatum respondet. Altera postea operis hujus parte refellit quod illi aiant, prædestinationis definitionem utilitati exhortationis et correctionis adversam. Asserit contra prædestinationem utiliter prædicari, ut homo non in se ipso, sed in Domino gloriatur. Quæ autem ab illis adversus prædestinationem objectantur, eadem non absimiliter vel adversus Dei præsentiam, vel adversus gratiam illam, quam ad cætera bona (excepto initio fidei et perseverantiæ perfectione) necessariam esse consentiunt, posse torqueri. Prædestinationem quippe sanctorum nihil aliud esse quam præsentiam et præparationem beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur, quicumque liberantur. Verum prædestinationem congrua ratione prædicari jubet, ac non eo modo ut apud imperitam multitudinem redargui ipsa sua prædicatione videatur. Postremo illustrissimum prædestinationis exemplum nobis positum ob oculos Dominum Jesum commendat.

CAPUT PRIMUM. — 1. Jam de perseverantia diligentius disputandum est : nam et in priore libro, cum ageremus de initio fidei, etiam de hac aliqua diximus. Asserimus ergo donum Dei esse perseverantiam qua usque in finem perseveratur in Christo. Finem autem dico, quo vita ista finitur, in qua tantummodo periculum est ne cadatur. Itaque utrum quisque hoc munus acceperit, quamdiu hanc vitam ducit, incer-

tum est. Si enim priusquam moriatur cadat, non perseverasse utique dicitur, et verissime dicitur. Quomodo ergo perseverantiam, qui non perseveravit, accepisse vel habuisse dicendus est ? Nam si habeat aliquis continentiam, et ab ea decidat atque incontinentens fiat, si justitiam similiter, si patientiam, si ipsam fidem ; recte dicitur habuisse et non habere : continentens enim fuit, vel justus fuit, vel patiens, vel fidelis

ADMONITIO I^a. BLASPHEMORUM.

De Dono Perseverantiæ liber ad Prosperi et Hilarium secundus, ad eisdem codices et editos cum libro de Prædestinatione sanctorum, quos indicavimus supra, ed. 959-960, recognitus et castigatus est.

Comparavimus præterea cas omnes editiones initio Ret's. et Confess., t. 1, memoratas. M.

(a) scriptus post retractationes, anno christi 428 aut 429.

PATROL. XLV.

(Trente-deux.)